

Nhớ nhạc sĩ Lê Thương với ca khúc “Thăng Cuội”

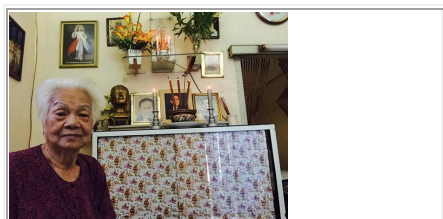
Mùa Trung Thu, ở đâu trong nước cũng nghe hát bài “*Thăng Cuội*” của nhạc sĩ Lê Thương với ca từ thật dễ thương: “*Bóng trắng trắng ngà, có cây đa to, có thăng Cuội già, ôm một mối mơ. Lặng yên, ta nói Cuội nghe, ở cung trăng mãi làm chi?... Gió không có nhà, gió bay muôn phương, biển biệt chẳng ngừng, trên trời nước ta...*”.

Theo Wikipedia, nhạc sĩ Lê Thương tên thật là Ngô Đình Hộ, sinh ngày 8.1.1914 tại phố Hàm Long (Hà Nội). Trang này cũng dẫn *Hồi ký của Phạm Duy* cho rằng “*Lê Thương sinh 1913 và là một thầy tu nhà dòng hoàn tục*”. Năm 1935, Lê Thương dạy học ở Hà Nội, sau về dạy ở Hải Phòng, và cùng Hoàng Quý, Hoàng Phú (tức nhạc sĩ Tô Vũ), Phạm Ngũ, Canh Thân lập nhóm *Ca nhạc sĩ trẻ*, sáng tác phụ họa cho đội Kịch nói của Thế Lữ tại Hải Phòng.

Nhóm nhạc sĩ của Lê Thương cũng là những hướng đạo sinh, hoạt động phong trào và cắm trại nhiều nơi. Năm 1941, Lê Thương vào miền Nam, ban đầu ở Bến Tre, sau chuyển về Sài Gòn, dạy Sư Địa tại nhiều trường tư, và chính thức dạy Pháp văn tại trường Petrus Ký (trường Lê Hồng Phong bây giờ). Thập niên 60 của thế kỷ 20, ông làm công chức tại trung tâm Học Liệu và làm giảng viên âm nhạc tại trường Quốc Gia Âm Nhạc và Kịch Nghệ.

Bản tân nhạc đầu tay của Lê Thương là bài “*Đón Xuân*”. Điều đáng nói, ông là người đầu tiên viết “*truyện ca*” với các tác phẩm *Nàng Hà Tiên*, *Lịch sử loài người*, *Hoa Thủy Tiên*, và nổi tiếng nhất là *Hòn Vọng Phu*. Nhạc của ông mang âm hưởng dân ca. Nhạc sĩ Văn Cao thừa nhận: “*Nhạc của Lê Thương bắt nguồn từ âm nhạc cổ truyền Việt Nam*”. Ông cũng là người mở đầu cho dòng nhạc thiếu nhi, cùng nhạc sĩ Lê Cao Phan phụ trách ban nhạc *Măng Non*, với các ca khúc *Tuổi Thơ*, *Cô bán bánh*, *Con mèo mà trèo cây cau*, *Thằng bé tí hon*, *Ông Nhang bà Nhang*, *Học sinh hành khúc...*

Người bạn đời của cố nhạc sĩ Lê Thương trước bàn thờ tại nhà (ảnh chụp năm 2016)

Là một trong những nhạc sĩ hàng đầu Việt Nam, Lê Thương đã phát động phong trào tân nhạc nhen nhúm từ thập niên 30 thế kỷ trước. Trong các sáng tác cho thiếu nhi của ông, nổi tiếng nhất là bài “*Thăng Cuội*”, được viết khoảng năm 1946 - 1954. Đây cũng được xem là ca khúc thành công cùng với *Hòn Vọng Phu*, làm cho tên tuổi của ông được ghi nhớ mãi trong làng nhạc Việt Nam.

Điểm đặc biệt, ông là người Công giáo đã góp sức cho quê hương. Có một điều thú vị là câu kết trong bài *Thăng Cuội*: “*...cứ hỏi ông Trời, cho mượn cái thang*”, gợi cho người nghe nhớ tới câu chuyện giấc mơ “*Cái thang*” từ đất bắc lên Trời của Tổ phụ Giacóp trong Sách Sáng Thế Ký chương 28 câu 11 - 13.

Ông mất ngày 17.9.1996, thọ 82 tuổi. Quê hương đất nước mãi nhớ tên ông. Các cháu thiếu nhi mãi cảm ơn ông.

Lm Giuse Nguyễn Hữu Triết
Trưởng ban Mục vụ Văn hóa TGP.TPHCM